

Eventyr For Alle

Sjøtrollet Perlemor

K. R. Rønning

Sjøtrollet Perlemor

Det var en gang en liten kirke som lå høyt på en klippe ved havets rand. Gresset var uklippet og gravstøttene gjengrodd. Ingen gjerder stengte av for stupet, og høyden var stor. Kirkas skjønnhet hadde falma og dens prakt svunnet hen.

Mose dekket grunnmuren, plankene slo sprekker, og malinga flasset av i store flak. Inne lå alteret gjemt under et lag med støv, og altertavlas farger var nesten helt borte.

To personer besøkte de daglige messene, presten og klokkeren (som også var kateket). Når det var søndagsgudstjeneste ble antallet økt til tre, da en gammel enke kom og satte seg innerst på tredje rad. Under kollekten la hun to kobbermynter i kassa, små drypp fra arven etter hennes ektemann. Og etter gudstjenesten gikk hun ut til ektemannens grav og fortalte ham siste nytt fra bygda. Hun fortalte om nye ungdomspar, sladder fra kroa, godseiernes skandaløse liv og om trollenes rampestreker. For hun visste, som alle andre i bygda, at det bodde troll i området. Men ingen visste at et steinkast fra kirka, under ei tjukk steinhelle, lå hjemmet deres.

I ei hule skjult av havets bølger bodde det sju sjøtroll. De så ut som sjøtroll flest. Kroppen var stor og tung, øynene runde og mørke. Nesa dekket nær halve ansiktet og gav god plass til vorter og hår. Munnen bredte seg fra øre til øre, og var overfylt med tenner som ikke var i stand til å bli enige om retninga. Rynkene i hunden var grove som bark, og håret var langt og urolig som en forblåst barskog. Disse var skapninger der det ikke var mulig å skimte skjønnhet, ikke en gang for dem selv.

Kneklo var far i huset og den eldste av dem. Han kunne knekke et tre mellom knærne, og gjorde det ofte, bare for å bevise det. Kona hans Gneldra hadde en stemme og et lynne så skarpt at hun kunne kvesse stein. Hun alene var skyld i de fleste sprekke i svabergene deromkring. Deres eldste sønn var høy som et tre og like grov i målet, så de kalte ham Barken. Breiflabb hadde familiens bredeste glis, med tenner så ujevne at selv Draugen ble skremt. Så hvis

Draugen ble for nærgående for familien, brakte Breiflabb smilet sitt og truet med å sluke ham. Snaris var liten og tynn, men rask på foten. Selv påsto han at han var den smarteste av dem, og laget spektakulære feller for å fange mennesker og dyr. De fungerte sjeldent etter hensikten, men Snaris hadde alltid en god forklaring på hvorfor – og selvsagt lå feilen aldri i designet. Svært mange av fellene besto blant annet av et dypt hull. Dette ordnet Molltryne, den yngste sønnen, som elsket å grave i bakken. Det ble sagt at han hadde hodet mer under bakken enn over, men Molltryne forsvarte seg alltid med at han i alle fall hadde beina godt plantet i jorda.

Den yngste var en ung trollkvinne. Hun elsket havet og alt det kunne tilby. Hver natt lekte hun blant fiskene. Deretter satt hun på land og luktet på havet mens vinden tørka håret hennes. Hvis det regna dansa hun blant dråpene, og hvis det storma åpnet hun munnen og smakte på den friske sjølufta. Hun var alltid nøye med å fjerne tang og kvister fra håret, og lagde smykker av skjell og blanke steiner som hun bar rundt halsen, armene og leggene. Alt dette syntes ikke familien noe om, så de gav henne det forferdelige navnet Perlemor. For det er en stor skam for en så heslig skapning å bli oppkalt etter noe så vakkert.

Det gikk ikke en natt uten at foreldrene refset henne for sin uanstendige oppførsel. Brødrene ertet henne og sa: «Se på Perlemor, hun ønsker å være menneske.» Men det var ikke riktig. Det Perlemor ønsket å være var den skapningen hun så i en av kirkas vinduer. Der viste mosaikken en strålende maskulin skapning i hvite klær og med mektige måkevinger på ryggen. Hun beundret glassmaleriet lenge, og spurte til slutt foreldrene hva det var. Kneklo hadde blitt så sint at han hadde kasta en stein gjennom vinduet og

brølt: «Du får ikke lov å se på engler!»

Etter dette hadde hun tenkt på engler hver eneste natt, en vakker skapning som kunne fly blant fuglene. Det ødelagte vinduet ble aldri reparert, bare dekket igjen med treplanker. I frykt for å glemme skapningen begynte Perlemor å lage små figurer av stein, i englers skikkelse. Med de tjukke, sterke fingre sine rev hun av steinbiter og formet dem etter beste evne. I begynnelsen var resultatene

katastrofale, og en gang knuste Perlemor figuren under foten i frustrasjon. Men snart ble teknikken bedre og figurene vakrere. Hun turde ikke ta dem med hjem, så hun la dem i jorda rundt kirka, sammen med steinstøttene menneskene hadde satt der.

Ei natt stod Perlemor ved havet og smakte på sjølufta. Vannet var i furore og slo voldelig mot klippene. «Draugen leker seg i kveld», tenkte hun og speidet utover. Og ganske riktig; der ute blant bølgene fløyt Draugen på den brukne bauen sin. Selv på avstand så hun ham tydelig, for sjøtroll har svært godt langsyn. Gjenferdets hvite hud gikk i ett med havskummet som ble skapt av bølgene, og de sorte øynene var to mørke hull på vannet. Han skreik og ropte, han utfordret henne til å møte ham, for Draugen visste at han var i trollenes bukt. Han var lik et barn med hånda i kakeboksen.

Sjøtrollet Perlemor tok utfordringa, kasta seg i havet og la på svøm. Draugen lo henrykt og trakk seg bakover. Den brukne bauen han satt i var avhengig av bølgenes kraft, men med mesterlig hånd navigerte han den lengre ut. Hun satte opp farten. Draugen var slu og hadde stort forsprang, men Perlemor hadde ingen planer om å gi seg.

Da hørtes lyden av bjeller, og tåka ble brutt av et stort fartøy. Et skip, bortkommet blant skjærene, kom mot dem. Perlemor lå i vannet på styrbord side og så opp på mannskapet, og én fanget hennes oppmerksomhet: En høy, mørkhåret mann med sterke armer knyttet en stram knute med tauet. Ansiktet var mildt og vennlig, akkurat som engelen i kirkevinduet. Alt han manglet var vingene.

Draugen lo og satte kurs mot skipet. Han lettet fra bauen sin og klatra opp langs ripa. «Draugen!» ropte en av sjømennene, og panikken grep dem. Mens Draugen gled

opp i båten løp sjømennene i redsel. Men tre av dem, deriblant ham med engleskikkelse, bevæpnet seg med staver og fiskegarn. Draugen flirte, men søkte seg til en tryggere posisjon. Den tynne, bleke kroppen gled bortover dekket som ei fjær i fall mens de mørke fillene hans røsket i vinden uten å gi fra seg en lyd. Som et lyn mot skyene fór han frem og grep en av dem. Mannen strittet imot mens Draugen dro ham mot ripa. De andre kasta seg mot det hvite gjenferdet. Pinner ble slått mot Draugen, som ble tvunget til å slappe taket. Han smatt unna fiskegarnet og tok til seg en annen sjømann.

Perlemor så Draugen dra engelen hennes over ripa. Mens de forsvant ned i vannet smalt skipet inn i et skjær. Vann fosset inn og mastene lente seg mot havet. Perlemor dukket under og lette i vannet etter tegn til Draugen. Da så hun ham. Flere meter under overflaten svømte han, med et godt grep om sjømannens legg. Mannen kjempet seg mot overflaten, men uten hell. Hun fór mot dem i en hastighet imponerende selv for et sjøtroll. Hun satt knyttede never foran seg og krasjet inn i gjenferdet. Bobler spant rundt, og eksploderte ved Draugens skrik. Han løsnet grepet om mannen, men slapp ikke. Sjømannen hadde sluttet å kjempe. Perlemor grep Draugen om halsen og klemte til. Hun visste at et gjenferd ikke kunne drepes, men det kan pines. De mørke øynene til Draugen vokste seg store. Hun klemte så hardt at knokene brant. Så snart Draugen slapp, grep hun mannen og fór av gårde. Hun brøyt overflaten, men stoppet ikke. Mens Perlemor dro ham mot land hørte hun Draugens iskalde klageskrik, en mørk vind som overdøvet alt annet. Snart ble skrikene erstattet med rop fra redde sjømenn, som en etter en ble dratt under av Draugen. Ingen andre kom til å komme levende fra det forliste skipet.

Perlemor brakte mannen opp på land og la ham på svabergene nedenfor den lille kirka. Hun studerte ham, lette etter tegn på liv. Han så virkelig ut som engelen, det var hun overbevist om. Hun lot de tykke fingrene sine gli gjennom håret hans og sniffet med den store nesa. Aldri hadde hun luktet kristenmanns blod så nære. Da vred mannen seg voldelig rundt. Perlemor rygget bakover og så ham spy ut sjøvann. Deretter ble han liggende rolig. Hun ventet i flere minutter før hun nærmet seg igjen. Han var fortsatt bevisstløs, men han levde. Trollhjertet hoppa i magen hennes. Han levde! Hun la seg på siden av ham og studerte ansiktet, hver nyanse, hver detalj. Det var perfekt til steinfigurene. Hun gledet seg allerede til å forme ansiktet og kroppen med fingrene sine. Denne skjøre, vakre kroppen – gjengitt i grå, hard stein. Hun innså da hvor utilstrekkelig det var. Ingen stein kunne erstatte ham. Uansett hvor solid, uansett hvor detaljert hun hadde gjort det. Kanskje hun kunne ta ham med seg hjem? Tidligere pleide Barken å ta med seg menneskedøtre, før folk begynte å holde seg unna området om natta. Så hvorfor kunne ikke hun ta med seg en menneskesønn? Fordi hun visste hvordan familien kom til å ta imot ham; som et bytte, som et leketøy – kanskje til og med som mat hvis det ble harde tider. Nei, hun ønsket ikke det for ham. Hun ønsket ham fri, fri som englene i lufta, selv om det kom til å koste henne en engel. Perlemor så opp mot kirka. Treverket i det ødelagte vinduet pekte mot dem. Hun visste at den lille kirka var et møtested mellom menneskene og en mektig ånd som elsket dem. Kanskje, bare kanskje, hadde den litt omsorg til overs for et sjøtroll? Ord formet seg på leppene hennes. Hun følte seg dum, men dette var alt hun hadde å gripe til: «Kjære deg, du mektige ånd... Hører du også røsten til et troll? Om du gjør det, la meg

beholde engelen min. Men ikke i bur, han skal være fri.»

Da skøyt de første sporene av lys over horisonten. Perlemor skvatt og løp mot hula si. Om solstrålene rørte henne ville hun bli til stein. Det hadde skjedd hennes døde onkel Knollen, og nå fryktet hun samme skjebne. Men hula lå nær nok, og hun kom seg inn i hulas mørke før morgensola rakk å dekke landskapet. Hun ble sittende der i skyggen og følge med på engelen sin.

Mannen lå på berget mens sola løfta seg over horisonten og skjøv bort skyene. Lyset varma ham og tørka klærne, og snart slo han opp øynene. Ovenfor så han den lille kirka, stående som et fyrtårn etter å ha ledet i havn. Han satt seg opp og speidet utover det folketomme landskapet. Det fantes ikke spor av andre sjømenn, ingen tegn til skipet. Men her var han, i ly av kirka, et vandrende mirakel. Etter å ha kommet seg på beina løp han opp til kirka og gikk inn. Inne var det like folketomt som utenfor. Bare en falmet altertavle prydet med et stort krusifiks ønsket han velkommen. Han så på den korsfestede som hang der med armene åpne, som om de var klare til omfavelse. Sjømannen knelte ved alteret og foldet hendene sine. «Takk Herre», ba han, «for at du denne natta lot dine engler bevare min sjel. Intet har jeg gjort for å fortjene det, men mye vil jeg gjøre i takknemlighet.»

Mens han ba Fader Vår kom presten til kirka for å gjøre klar til søndagsmessa. Lyden av bønner nådde ham før han hadde passert svilla. Der inne fant han sjømannen, som presenterte seg som Jone Gudmundson. Under messa denne dagen ble hans vitnesbyrd for første gang hørt i den lille kirka.

Ryktet om sjømannen og hans mirakel spredte seg raskt deromkring. Neste messe var det flere som kom for å høre

ham fortelle om den dystre natta, hvor stormen rev i sund skipet deres, og Draugen selv kom ombord for å dra dem til havs. Med høy røst og dramatisk tempo fortalte Jone Gudmundson hvordan Draugen grep ham, om vannet som omsluttet dem og presset seg ned i halsen hans. Før til slutt han så lys, kjente varmen fra sola. Han hadde åpnet øynene, og det første han så: Kirka, tegnet på engelen Herren Jesus hadde sendt ham denne natta. Gamle og unge lyttet, og spredte historien videre.

Neste søndag var kirka fylt. De sang salmene, hørte mannens vitnesbyrd og prestens tale. Under nattverden gikk alle frem, flere for første gang i livet. Penger ble lagt i kassa og folket forlot stedet oppmuntret. Jone Gudmundson ble værende i området, og folket tok gledelig imot ham. Han fikk jobb og husly hos smeden, samt tilbud om mange andre hjem og jobber. Og hver søndag vendte han tilbake til kirka, og ofte ønsket forsamlinga å høre vitnesbyrdet hans.

Da han en dag vandra over kirkegården støtte foten hans mot et hardt objekt. Det var en liten figur av en engel, hogd ut i stein. Selv i sin grove kutt fant han skjønnhet ved den lille figuren. Han brakte den inn i kirka og spurte etter dens opprinnelse, men verken presten eller klokkeren hadde kjennskap til det. Gudmundson satte den da blant de levende lysene folk hadde tent som ordløse bønner. Og etter som tiden gikk fant han flere. Hver søndag kom han ekstra tidlig til kirka og lette blant gravene etter en ny engel. Og hver gang fant han en.

Snart var figurene blitt så mange at det ikke var plass blant lysene lenger. Han spikret derfor opp små hyller langs veggene i kirka, og satte dem der. Da folk spurte hvor de kom fra, svarte han: «De er velsignelser for å minne alle om englene som vokter oss.» Noen tok til å tro at han laget dem

selv, spesielt når en kvinne påpekte en likhet mellom figurenes ansikt og Gudmundson selv, en likhet som økte ved hver nye figur. Men alle var enig i det vakre budskapet de forkynnte. Derfor ble de stående å vokte forsamlinga.

På hverdagene kom han gjerne for å hjelpe presten og diakonen med arbeidet deres, som hadde økt i takt med folkemengden. De talte med hverandre om de gode tidene som ventet det lille bygget. En dag pekte Gudmundson på det knuste vinduet og spurte: «Hva brakte disse ødeleggelsene?»

Presten sukket og sa: «En stor stein knuste engelbildet som hører til der. Natta hadde vært rolig, og steinen var stor. Så det må ha vært trollene som gjorde det.»

Sjømannen måpte: «Er det troll i området? Hvordan våger

de å legge hånd på Guds hus!»

Denne dagen bestemte de seg for å reparere vinduet. Menigheten hadde kobber og sølv nok, og planene ble lagt. Snart stod et nytt vindu i praktfullt glass og skinte inn i kirka. Det viste bildet av en stor kvinnelig engel, med vinger som rørte ved vinduets sider og føtter som svevet over karmen. Alle beundret kunstverket og gav lovord.

Perlemor likte ikke det nye vinduet. Hun så en kvinne, en menneskekvinne med vinger. Dette var ikke hennes engel. Men det bedrøvet henne ikke. For hun så ansiktet til sin engel flere dager i uka. Ved hver anledning satt hun i skjul blant bergets skygger og så mot den lille kirka. Mange folk kom og dro, men hun så etter ham. Så snart Jone Gudmundson kom, dansa hjertet hennes. Hun elsket å studere ham. Hun pugga ansiktet hans, og merket seg alle bevegelser han gjorde. Og hver søndag, før sola hadde stått opp, dro hun til kirkegården og gjemte en englefigur blant gravstøttene. Det var som en barndomslek å se han komme å lete etter dem. Noen ganger gjorde hun det enkelt for ham, andre ganger moret hun seg med å skjule den godt; en dag kunne den stå å speide fra toppen av en gravstein, en annen dag gjemte den seg blant blomster og busker. Men han fant den hver gang. Å se ham holde den lille figuren skapte en fiskestim i magen hennes. Hun ønsket å le, ønsket å rope. Men måtte alltid tie. For lenger inne i mørket lå familien hennes og sov.

Den økende folkemengden i området interesserte brødrene. Snaris satt i gang med å planlegge sin neste felle. Han fikk Molltryne til å grave store hull i bakken og dekket dem med kvister og løv. Han fikk en kveld et rådyr, men ingen mennesker falt i fellene hans. Tvert imot fant han ofte hullene fylt igjen da natta tok til. Breiflabb mente

menneskene selv hadde fylt igjen hullene, men Snaris var veldig klar på at det var vinden som hadde blåst jordhaugene over ende. Løsningen var derfor å spå vinden, noe han sjeldent klarte. Barken og Breiflabb brukte derimot nettene til å søke etter ugagn. Få mennesker var i området på nattestid, men om noen var det, ble de funnet. Barken brølte og Breiflabb gliste mens menneskene løp i redsel. Det var en herlig tid for dem.

Men så kom natta da ei mor og hennes lille sønn hadde gått seg bort i skogens mørke. Månen var sort, og stjernene skjult av et tykt skydekke, det var den mørkeste natta folk hadde sett hele året. Snaris var den første som kjente lukta. Han forlot Molltryne og hullet han gravde på, og sniffet seg frem. Over steiner og rundt om trær bar det. Breiflabb registrerte brorens reaksjon og stakk nesa i lufta: «Det lukter kristenmanns blod», gliste han – slik bare Breiflabb kan glise. De tok opp jakta sammen og fant mora og sønnen hennes som gjemte blant buskene. Ved synet av de store trollene skreik barnet og begynte å gråte. Lyden bar over hele området, og lokket også til seg Barken. Menneskene la på sprang med Snaris etter. Barken hoppa frem og stengte av veien for dem. Mora løfta barnet opp i armene sine og løp i en annen retning. Mens mora løp og barnet gråt, kuttet trollene av veien for å få dem til å endre retning. De tre trollene moret seg med leken. De brølte og lo, bykset mellom trærne og skreik i ansiktene deres. Etter et av Breiflabbs store smil, munnen like bred som ansiktet, rygget mora bakover og falt ned i hullet til Molltryne – som ble så skremt av forstyrrelsen at han løp av gårde. Sønnen landet nederst med mora oppå, og døde øyeblikkelig. Hun ble liggende skadet på bunnen og gråte over sønnen, en gråt trollene aldri hadde hørt maken til; ikke av frykt eller redsel,

men en bitter sorg som skjærer i ørene. Den var så skjærende at Barken til slutt kasta en stor stein på henne. Og så ble hun stille.

Dagen etter ble de to funnet. Rasende landsbyboere sverget hevn over trollenes verk, og bestemte seg der og da for å drepe den skyldige. Allerede neste natt dro de ut for å finne trollene. Noen få væpnet med sverd, flere med borse, og mange med fakler og høygafler. Nesten alle menn i bygda var med. Men de fant ingen troll, for trollene visste at de nå var i fare.

Fra barna var små hadde Kneklo fortalt historien om da han var et ungtroll og hans far drepte en menneskemann. De visste ikke hvor usedvanlig høyt menneskene verdsatte hverandres liv, og var helt uforberedt på jakta som fulgte. Nesten hele trollfamilien hans ble drept av menneskene, noe han gjerne beskrev i detalj. Og budskapet var klart: Lek med menneskene, plag dem og skrem dem, men aldri drep dem. Så trollene holdt seg skjult i hula si. Ingen visste hvor de oppholdt seg, men for å være på den sikre siden dekket Kneklo inngangen med kampesteiner, slik at ingen kunne ta seg inn. Trollene ble sittende der inne i flere uker, også Perlemor, som satt hver søndag og gråt.

Første søndagen etter disse hendelsene, kom Gudmundson for å lete etter en ny engel blant gravstøttene. Han sjekket alle de vanlige stedene, men fant ingen. Han gikk gjennom busker, søkte blant blomster, tråkket gjennom gresset, men ingen statue var å oppdrive. Dette bedrøvet ham. Det var som om himmelen hadde snudd seg bort i disse sorgens tider. «Den dagen jeg trenger deg er du borte», klaget han. Han innså da at det måtte være trollene som holdt velsignelsene borte. Gudmundson ble derfor også med på trolljakta, slik det sømmer seg for en god kristen å

gjøre. Og han ble mer målbevisst enn alle de andre. Hver natt gikk han ut. Etter som trollene ikke var å finne, var det færre og færre som deltok. Snart var det bare en håndfull igjen, men Gudmundson var med nesten hver kveld.

Etter sju uker ble hula for kjedelig og sulten for stor blant trollene. Kneklo fjernet steinene fra inngangen og barna ble sendt ut for å finne mat, også Perlemor. Mens hun vandra blant trærne og plukka bær og bark, så hun de væpnede mennene. De var bare en håndfull, sterke nok til å true et troll, men for få til å avdekke et med list til å skjule seg.

Og der så hun ham, den vakre engelen hennes. Han hadde stramt blick og sverd i hånd, men gleden overvant alt dette. Det var ham, og han var nærere enn på lenge. Hun fant et tykt tre og klatra opp blant greinene. Godt skjult av treets kvister så hun mennene mens de passerte stedet. Hjertet hennes banket så hardt at hun trodde det kom til å bryte gjennom brystet. For der, bare noen meter ifra, så nær hun kunne talt til ham, der gikk den vakreste skapningen hun noen gang hadde sett.

Neste søndag laget hun en ny statue og gjemte blant gravene, men han kom ikke. Han kom ikke før kirkeklokkene ringte og gudstjenesten startet. Kun et kort glimt fikk hun av ham. Men sorgen var ikke stor, for hun visste at han kom til å være i skogen på natta. Hun gjorde som sist og klatra opp i et tre. Snart kom mennene, og engelen hennes var blant dem. Hele natta ble hun sittende og studere ham, hans gange, hans bevegelse, hans håndlag med sverdet. Etter som nettene gikk lærte hun seg vanene deres, og fant bedre trær som tilbydde både skjul og utsikt. Hun var fascinert. Noen ganger følte hun det var mulig å strekke ut hånda og røre ham. Hun tenkte på det også, hvordan det ville være å berøre den glatte, bleke huden igjen. Både i våken og

sovende tilstand drømte hun om det. Ofte var det en god drøm. Men noen ganger ble den et mareritt, fordi hun drømte at han berørte henne, hennes mørke grove barkhud.

En natt satt hun i et tre og så mennene søke. Da hørte de stønning. Perlemor visse straks hva det var, det var Molltryne. Han hadde ikke gravd på måneder stakkar, og denne natta hadde han ikke lenger holdt ut. Hun hoppa ned fra treet og fulgte dem. Molltryne kikket opp og så at hullet var omringet av sinte menn. Før han kunne reagere kasta de en fakkel på ham. Han brølte da flammene grep klærne, og skreik da de tente huden; for tørr trollhud er lett å tenne, derfor skyr alle troll ilden. Mens kroppen hans brant, sende en mann skudd i ham, en annen hoppa ned og stakk med en høygaffelen. Til slutt kom Gudmundson med sverdet. Hva som drepte ham var uvisst, men snart kunne mennene dra fra Molltrynes lik.

Perlemor turde ikke fortelle noe da hun kom hjem. Hele familien ble sittende å vente, helt til sola steg opp. Men Molltryne kom aldri. Gneldra og Perlemor gråt hele dagen, og ingen i familien fikk sove.

Nyheten om trollets død spredte seg raskt. Det var liten tvil om at det rette troll hadde fått sin dom; det store trollet som hadde gravd hull, hevet mor og barn ned, og steinet dem til døde. Nå hadde rettferdigheten seiret. Jakta var over. Men noen få, deriblant Gudmundson, mente at det var flere troll i området, og at jakta burde fortsette. Festlighetene lot seg derimot ikke dempe av den pessimistiske argumentasjonen, og ble derfor ignorert av folk flest. Jone Gudmundson hadde ingen familie og nære til å holde ham hjemme, og fikk med seg noen andre til å fortsette jakta. Men snart holdt også de seg hjemme, og han var alene. Med sverdet i hånd gikk han ut en natt for å jakte

på trollene.

Da så han henne, en heslig silhuett som stod og så på ham i måneskinnet. Han nølte ikke et sekund. Hvorfor hun bare stod der, som om hun ventet på ham, det brydde ham ikke. Alt han hadde fore var å se trollet død. Han slo med sverdet, men hun smatt unna. Han slo igjen – uten å treffe. Sinne i ham drev sverdet videre, det slo og stakk, men ingen treff landet. Det var som om trollet leste tankene hans, forsto hver bevegelse han gjorde. Alle skritt var forventet, alle slag en selvfølge. Det eneste han kunne gjøre var å drive henne bortover.

Hun åpnet munnen og talte. Ordene fra den mørke, rungende stemmen oppfattet han ikke. Han konsentrerte seg om å drive henne ytterligere bakover. Snart stod de blant gravstøttene rundt kirka. Han så mot stupet som åpnet seg bak henne. Det var ingen gjerder som beskyttet mot det lange fallet. Han la en ny plan, han skulle sende denne ukristelige skapningen over kanten. Ingen slag ville treffe, men han kunne bruke dem til sin fordel. Før eller siden måtte hun trå feil, før eller siden ville hun falle. Fôret av planen kjempet han videre. Trollet trakk bakover, rolig som et tre. Videre og videre, fallet bare noen få metre ifra. Han kunne smake seieren, høre gledesrop ringe i ørene. Han gledet seg, gledet seg til å se denne skapningen dø. I sitt indre så han kroppen hennes knuse mot steinene og restene bli revet bort av bølgene. Det var en rus han aldri hadde kjent maken til. Hjertet pumpet så hard at blodårene føltes nær ved å revne. Alene stod han mot vederstyggeligheten, alene mot representanten for alt som ondt var. Kanskje var det dette han var kalt til, kanskje var dette hensikten bak mirakelet hans. Han var nødt til å seire. Gud skulle seire, ved hånda til Sin trofaste tjener!

Da merket han hvordan bakken forsvant under foten. I sin konsentrasjon, i sin glød, hadde han ikke merket at trollet skiftet retning. Det var *han* som stod ved stupet! Det var *han* som falt! Han slapp sverdet og så det falle ned mot steinene og bølgene nedenfor. Hans egen vekt trakk ham over, og det andre beinet forlot kanten. Med hodet først kom bakken mot ham. Der nede i vannet stod Draugen klar og ventet på sitt tapte offer. Det onde trollet hadde overlistet ham. Han var dødens. Jone Gudmundson lukket øynene og beklaget. Han hadde feilet.

Da ble beinet hans grepet av ei stor hånd. Fallet stoppet, og han ble hengende der og se på Draugens raseri. Han forlot høyden, og den gressdekkede bakken kom igjen under ham. Han snudde hodet og så inn i ansiktet til trollet. Det var i sannhet heslig. Den mørke huden, den gigantiske nesa og den brede munnen. Men øynene forvirret ham. Det var et trolls øyne, men ikke slik han hadde forestilt seg. Måten de så på ham, som om de visste noe viktig. «Dette er andre gangen jeg redder deg», sa trollet og la ham på bakken.

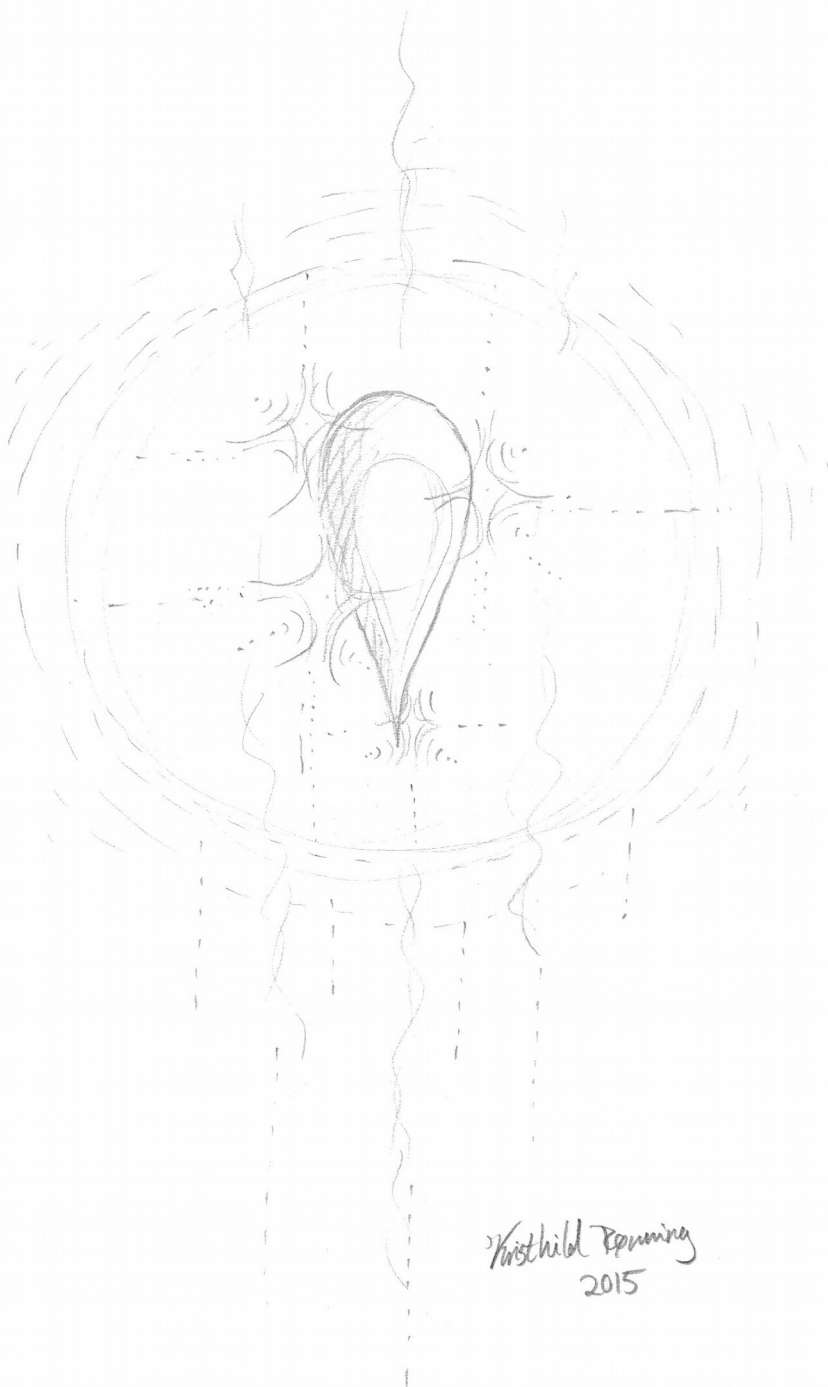
Gudmundson ble liggende der og se på trollet mens han prøvde å gi ordene mening. Hun var et sjøtroll, med klær vevet av tare, og med fiskebein til nåler. Allikevel var noe annerledes; blomstene trollet hadde i håret, de blanke steinene og skjellene hun hadde rundt halsen. Hadde han ikke visst bedre ville han trodd trollet prøvde å pynte seg. Nå hadde det funnet frem en stein. Møysommelig brakk hun av biter, skrapte bort kantene og formet den. Arbeidet var godt innøvd, dette hadde hun gjort mange ganger. Første innskytelsen hans var å løpe, men det han så lammet hele kroppen. I forferdelse så han steinen få vinger, hodet og kropp, og til sist et ansikt – *hans* ansikt. Samtidig som figuren ble satt på gresset foran ham kom forståelsen, lik et

lyn som slår gjennom kroppen; Draugens kamp, som han bare delvis hadde oppfattet, englefigurene, hvorfor de tok slutt da jakta startet, trollets ord. Selv hadde han ingen ord. «Nå vet du», sa hun. «Det er den eneste gleden jeg ønsker fra deg.»

Straks kom sola over horisonten. Trollet prøve ikke å flykte. Hun ble stående og se mot himmelen mens strålene vandra oppover landskapet. Snart traff de henne og gjorde huden hennes grå og hard. Mens øynene fortsatt var bløte felte hun en tåre som ble hengende igjen under det forsteinede øyelokket. Jone Gudmundson reiste seg og visste at hun nå hadde reddet ham for tredje gang. Han gikk til den store, heslige statuen som stod over ham og tok seg i å finne den vakker. I lyset av morgensola knelte han for henne. Det gikk opp for ham at det var søndag. Snart ville kirkeklokkene ringe inn til gudstjeneste. Han foldet hendene sine og ba: «Takk Herre Jesus for engelen du sendte meg; ikke en etter mitt bilde, men etter ditt hjerte.»

Da han reiste seg så han tåren skinne, selv om den lå i skygge. Den løfta seg fra steinkinnet og svedde opp mot himmelen. Han fulgte den med øynene helt til den var uten av syne. Hennes sjel hadde dratt hjem. Gudmundson gikk inn i kirka, hentet alle englestatuene og plasserte dem i ring rundt henne. Så fant han ei glatt steinblokk som han satte foran føttene hennes, og risset inn:

«Selv et troll får plass i himmelen.»

Kristhild Rønning
2015

Eventyr ForAlle.no

Les og hør kjente og ukjent eventyr,
gratis på norsk!

eventyrforalle.no

PATREON | EventyrForAlle

Et kunsteventyr av Karl-Robert Rønning.

«August 2012»

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-IkkeKommersiell-ingen bearbejdelser 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.

Illustratør: Kristhild Rønning

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-IkkeKommersiell-ingen bearbejdelser 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.